

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca
Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

Institut de Recerca i Formació Agrària i Pesquera

Resultats obtinguts en les experiències de cereals i lleguminoses durant la campanya de 2015-2016

Durant la campanya de 2015-2016 l'IRFAP ha dut a terme assajos de diferents varietats de cereals d'hivern i lleguminoses, en què s'han comparat les noves varietats que surten al mercat, recomanades per les cases comercials, i d'altres de més conegudes, que tradicionalment s'utilitzen a Mallorca, amb la finalitat de conèixer-ne l'adaptació i determinar-ne el rendiment i l'adaptació al nostre territori. Enguany s'han assajat 10 varietats d'ordi de cicle curt, 6 d'ordi de cicle llarg, 8 de civada i 1 de tritordeum, a més de 9 varietats de fava i favó.

En la taula 1 es presenten les varietats assajades per a cadascun dels cultius i les varietats que s'han utilitzat com a testimoni (marcades amb un asterisc).

Taula 1. Varietats d'ordi, tritordeum, civada, fava i favó assajades en el programa d'experimentació de 2015-2016

Ordi de cicle curt	Ordi de cicle llarg	Tritordeum	Civada	Fava	Favó
Gustav Signora* Explorer Pathinder Lukhas Solist Betabude Lavanda Flair Mallorquí	Meseta* Shuffle Ortilus Cometa Streif Hyvido	Bulei	Forridena Saia Prevision Chimene Kbira M77 Mallorquina* Alcúdia	SF511 Mallorquina	Vitabon Axel Protabat 69 Rutabon Protabon 101 Mallorquí*

*Varietat considerada com a referència

CULTIU D'ORDI DE CICLE CURT

En la taula 2 s'exposen els resultats obtinguts en l'assaig d'ordi de cicle curt dut a terme a Maria de la Salut durant la campanya de 2015-2016. Es mostren el rendiment de producció, l'índex productiu (IP) i el pes específic de l'ordi de cicle curt per a cada una de les varietats.

Taula 2. Resultats de rendiment i pes específic del cultiu d'ordi de cicle curt.

Varietat	Rendiment ¹ (kg/ha)	IP ²	Pes específic (kg/hL)
Gustav	1.501,1	283,6 %	56,3
Signora ³	529,4	100,0 %	50,1
Explorer	1.158,2	218,8 %	53,5
Pathinder	349,3	66,0 %	52,3
Lukhas	391,9	74,0 %	49,2
Solist	260,9	49,3 %	50,1
Betabude	754,9	142,6 %	53,7
Lavanda	1.904,0	359,7 %	53,3
Flair	777,0	146,8 %	46,9
Mallorquí	2.155,9	407,3 %	60,1
Mitjana	978,3		52,6

¹Els valors de rendiment s'expressen amb un valor d'humitat d'un 13 %.

²L'índex productiu s'expressa com la relació entre la producció de cada varietat i el valor de l'índex 100.

³Varietat escollida com a testimoni.

El rendiment mitjà de les diferents varietats s'ha situat al voltant de 978,3 kg/ha, una producció notablement inferior a la de la campanya anterior, que va arribar a 5.234,7 kg/ha.

Enguany, la varietat de referència Signora només ha assolit un rendiment de 529,4 kg/ha, quan els seus valors en els darrers 5 anys han estat superiors a 2.500 kg/ha. El baix rendiment obtingut enguany probablement s'atribueix a la sequera patida durant la campanya juntament amb l'afectació del rovell (*Puccinia striiformis*).

La varietat que ha arribat a un valor de producció més alt ha estat l'ordi mallorquí, la varietat local, que fins i tot ha triplicat la producció de la varietat de referència, seguida de Lavanda i Gustav. Possiblement aquestes varietats s'han adaptat millor a les condicions meteorològiques d'aquesta campanya, caracteritzada per una forta sequera.

CULTIU D'ORDI DE CICLE LLARG

En la taula 3 es mostren els resultats de rendiment, l'índex productiu i el pes específic del cultiu d'ordi de cycle llarg dut a terme a Maria de la Salut en la campanya de 2015-2016.

Taula 3. Resultats de rendiment i característiques específiques del cultiu d'ordi de cycle llarg

<i>Varietat</i>	<i>Rendiment (kg/ha)¹</i>	<i>IP²</i>	<i>Pes específic (kg/hL)</i>
Meseta ³	2.947,8	100,0 %	57,4
Shuffle	1.672,5	56,7 %	45,2
Ortilus	2.653,8	90,0 %	48,6
Cometa	2.582,4	87,6 %	53,3
Streif	2.409,2	81,7 %	53,1
Hyvido	2.641,8	89,6 %	55,2
Mitjana	2.485	84,3 %	52,1

¹Els valors de rendiment s'expressen amb un valor d'humitat d'un 13 %.

²L'índex productiu s'expressa com la relació entre la producció de cada varietat i el valor de l'índex 100.

³Varietat escollida com a testimoni.

Les produccions de les diferents varietats d'ordi de cycle llarg han estat molt semblants, amb una producció mitjana de 2.485 kg/ha, però cap de les varietats ha superat l'índex productiu de la varietat escollida com a testimoni (Meseta). La varietat Shuffle ha tingut una producció sensiblement més baixa que la resta.

Durant aquesta campanya, el pes específic mitjà de l'ordi de cycle llarg és de 52,1 kg/hL. La varietat testimoni ha estat la de pes específic superior, i la varietat Shuffle, la de pes específic inferior.

CULTIU DE CIVADA

Per primera vegada s'ha fet un assaig de comparació de varietats de civada autòctona i forana amb l'objectiu de conèixer l'adaptació de noves varietats a les condicions climatològiques i edafològiques de Mallorca. L'assaig s'ha dut a terme al municipi de Sant Llorenç des Cardassar, i gràcies a les bones aptituds de la civada per al farratge sec, a més de l'aptitud de gra, s'ha avaluat l'aptitud farratgera (taula 4).

Taula 4. Resultats del rendiment i de les característiques específiques del cultiu de civada

Varietat	Rendiment (kg/ha) ¹	IP ²	Pes específic (kg/hL)	Rendiment del farratge sec (kg/ha) (garba de civada)
Forridena	94,4	4,8 %	49,0	8.000
Saia	869,8	44,2 %	50,6	12.000
Prevision	1.476,6	75,3 %	40,0	12.000
Chimene	335,6	17,1 %	37,9	10.000
Kbira	3.962,4	202,0 %	50,3	12.000
M77	283,3	14,4 %	42,6	8.000
Mallorquina ³	1.961,2	100,0 %	47,7	10.000
Alcúdia	1.966,2	100,3 %	41,7	8.000
Mitjana	1.368,7	-	45,0	10.000

¹Els valors de rendiment s'expressen amb un valor d'humitat d'un 13 %.

²L'índex productiu s'expressa com la relació entre la producció de cada varietat i el valor de l'índex 100.

³Varietat escollida com a testimoni.

La varietat mallorquina, emprada com a testimoni, i la varietat Alcúdia han donat uns valors de rendiment molt semblants, entorn a 1.900 kg/ha. L'única varietat que les ha superat ha estat Kbira, que ha presentat un índex de producció del 202 %. Els baixos valors mostrats per Forridena i M77 han estat causats principalment per l'afectació de *Puccinia striiformis*.

El rendiment de farratge sec més elevat ha estat de les varietats Saia, Prevision i Kbira, amb 12.000 kg/ha, seguides de la civada mallorquina i de Chimene. La varietat Alcúdia, tot i presentar valors elevats de rendiment de gra, ha mostrat el valor més baix de rendiment de farratge sec (8.000 kg/ha).

CULTIU DE TRITORDEUM

Durant la campanya 2015-2016 s'ha assajat al municipi de Maria de la Salut l'adaptació d'aquest nou cereal. El tritordeum és un cereal natural (no és transgènic) obtingut per la combinació entre un blat dur (*Triticum durum*) i un ordi silvestre (*Hordeum chilense*). Les característiques d'aquest cereal modern són la rusticitat, la resistència a la sequera i la resistència a l'estrès pel calor. Els seus rendiments són molt similars al blat i presenta l'avantatge que és un cereal molt digestiu amb relació a la intolerància i l'al·lèrgia al gluten.

Com a assaig inicial, només s'ha avaluat una única varietat, Bulei. El rendiment i les característiques específiques del cultiu es mostren en la taula 5.

Taula 5. Resultats del rendiment i les característiques específiques del cultiu de civada

Varietat	Rendiment (kg/ha) ¹	Pes específic (kg/hL)
Bulei	1523,0	69,8

¹Els valors de rendiment s'expressen amb un valor d'humitat d'un 13 %.

El 2016 l'inici del cicle va estar molt afectat per la sequera, que provocà una mala naixença del cultiu. Tot i això, els resultats han estat de 1.523 kg/ha.

CULTIU DE FAVA I FAVÓ

En la taula 6 es mostren els resultats de rendiment de les dues varietats de fava assajades al municipi de Maria de la Salut. Es van assajar també 6 varietats de favó, entre les quals el mallorquí, que es va emprar com a testimoni. Els resultats de rendiment i l'índex productiu s'expressen en la taula 7.

Taula 6. Resultats del rendiment i de l'índex productiu del cultiu de fava

Varietat	Rendiment (kg/ha) ¹
SF511	1.175,0
Mallorquina	1.475,0
Mitjana	1.325,0

Els resultats de rendiment de la varietat de fava mallorquina van ser una mica més alts que els de la forana SF511, tot i que presentaren valors semblants.

Taula 7. Resultats del rendiment i de l'índex productiu del cultiu de favó

Varietat	Rendiment (kg/ha)	IP ¹
Vitabon	2.087,5	74,6 %
Axel	725,0	25,9 %
Protabat 69	2.112,5	75,4 %
Rutabon	1.500,0	53,6 %
Protabon 101	2.800,0	100,0 %
Mallorquí ³	2.800,0	100,0 %
Mitjana	2.117,9	71,6 %

¹L'índex productiu s'expressa com la relació entre la producció de cada varietat i el valor de l'índex 100.

³Varietat escollida com a testimoni.

Les varietats de favó mallorquí i Protabon 101 van mostrar el valor de rendiment més alt (2.800 kg/ha), seguides de Protabat 69 i Vitabon. La varietat Axel va ser la que va presentar els valors de rendiment més baixos, amb només un 25,9 % d'índex productiu.